

□ معاونت توسعه و مطالعات فنی (قسمت سی و چهارم)
□ تهیه و تنظیم: کمیته ی نظام فنی و اجرایی

چگونه مناقصه برگزار کنیم؟

(بخش سوم)

به منظور تعیین نرخ عادلانه جهت استفاده در کمیسیون های مناقصه می توان با مراجعه و بهره برداری از نشریات و آمارهای مراجع صلاحیت دار از قبیل بانک مرکزی جمهوری اسلامی، اتاق بازرگانی، سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، مرکز آمار ایران و... استعلام از مراجع معتبر و تجزیه تحلیل عوامل تشکیل دهنده ی قیمت از قبیل مواد اولیه، دستمزد، سایر هزینه های سربار و همچنین با مراجعه به سوابق سنوات گذشته نرخ مزبور را استخراج نمود. نرخ عادلانه باید قبل از روز افتتاح پاکت های پیشنهادی به طور محرمانه تهیه گردیده و در پاکت لاک و مهر شده در اختیار کمیسیون مناقصه قرار گیرد.

ب) روش ارزیابی مالی در مناقصه ی دو مرحله ای (سه پاکتی)
در مناقصه ی دو مرحله ای حداقل قیمت تراشده مبنای تعیین برنده می باشد. در مناقصه ی دو مرحله ای، برنده ی مناقصه ی متقاضی صاحب صلاحیتی است که پیشنهاد او پاسخگو شناخته شود (حداقل امتیاز فنی را احراز کرده باشد و پیشنهاد وی در ارزیابی ها جواب مثبت بگیرد) و کمترین قیمت تراشده را پیشنهاد کرده باشد. فرمول عمومی قیمت تراشده به شرح زیر می باشد:

$$L = \frac{100 \times C}{1 + 0.7 \times (100 - t)}$$

L = قیمت تراشده (بر حسب ریال)

C = قیمت پیشنهادی درج شده در پاکت قیمت (بر حسب ریال)
برای مواردی که از ارز استفاده می شود، معادل ریالی با توجه به نرخ تسعیر ارز منظور می شود.
t = امتیاز فنی حاصل از پاکت ب هر پیشنهاد

در مناقصات مصالح، اثر امتیاز فنی معادل ۳۵ درصد (یا ۳۵ درصد) و حداقل امتیاز فنی قابل قبول معادل ۶۵ درصد امتیاز کل تعیین می گردد. در صورتی که مصالح و تولیدات، از سوی وزارتخانه و دستگاه مرکزی، ارزیابی و امتیازبندی شوند، در این صورت می توان از امتیاز مندرج در فهرست کوتاه به عنوان یکی از عوامل امتیاز فنی استفاده نمود.

تبصره ۱- رابطه ی بالا بر اساس بخشنامه ی وزیر نیرو (مورخ ۸۰/۱۰/۵) تنظیم شده است.

تبصره ۲- طی بخشنامه ی شماره ۷۳۹۰۹/۳۳/۱۰۰ مورخ ۸۲/۱۲/۲۵ علاوه بر تأسیسات و تجهیزات تصفیه خانه ها، جهت خرید لوله ها، اتصالات، شیرآلات و کتور نیز می توان استفاده نمود.

ارزیابی مالی پیشنهادها و تعیین برنده ی مناقصه مناقصات از نظر روش ارزیابی به دو گروه به شرح زیر طبقه بندی می شوند:

الف) روش یک مرحله ای
ب) روش دو مرحله ای (قیمت تراشده)
هر یک از روش های فوق از نظر نحوه ی ارزیابی مالی، با دیگری متفاوت است؛ اما یک سلسله احکام کلی و مشترک بین دو روش فوق وجود دارد که شامل موارد زیر می باشد:

۱. ارزیابی مالی بر عهده ی کمیسیون معاملات (کمیسیون مناقصه) می باشد.
۲. روش ارزیابی مالی باید در اسناد مناقصه معین شود.
۳. تمامی مراحل ارزیابی باید توسط کمیسیون مناقصه مستند گردد.
۴. اصل بر شفافیت مناقصات است و مناقصه گران می توانند در جلسه ی گشایش پاکت های مناقصه شرکت نمایند.
۵. در هنگام ارزیابی مالی، اگر اختلاف در قیمت عددی و حروفی مشاهده شود، قیمت حروفی مبنای خواهد بود.
۶. اگر اختلافی بین قیمت واحد و قیمت کل مشاهده شود، قیمت کل مبنای خواهد بود.

الف) روش ارزیابی مالی در مناقصه ی یک مرحله ای:

همانطور که قبلاً عنوان شد، مناقصه ی یک مرحله ای می تواند به صورت عمومی یا محدود (بر اساس ارزیابی کیفی مناقصه گران) برگزار شود. در هر صورت بعد از توزیع اسناد و تحویل اسناد توسط مناقصه گران، ابتدا ارزیابی شکلی پیشنهادها انجام می شود و در صورت عدم وجود اشکال یا ایرادی، پاکت مالی در همان جلسه گشوده می شود. در روش یک مرحله ای، مبنای کمترین قیمت قابل انجام می باشد. در این روش، بعد از کنترل تضمین شرکت در مناقصه و کامل بودن مدارک درخواستی و کنترل موارد مذکور اسناد مالی گشوده می شود. در ارزیابی مالی نیز، ابتدا به نحوی ارزیابی شکلی انجام می شود و سپس مناقصه گری که کمترین قیمت را پیشنهاد نموده باشد، به عنوان برنده ی مناقصه تعیین می گردد. نتایج ارزیابی مالی باید در صورت جلسه ای شامل موارد زیر گزارش گردد:

۱. نام و امضای اعضای کمیسیون مناقصه،
۲. مشخصات تضمین های شرکت در مناقصه،
۳. قیمت های پیشنهادی مناقصه گران،
۴. نام و عنوان و قیمت پیشنهادی برنده ی اول مناقصه،
۵. نام و عنوان و قیمت پیشنهادی برنده ی دوم مناقصه، در صورتی که تفاوت قیمت پیشنهادی وی با برنده ی اول کمتر از مبلغ تضمین شرکت در مناقصه باشد (موضوع بند الف ماده ۲۰ قانون).